

Sygn. akt I C 538/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: sekretarz sądowy Sylwia Wróblewska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko D. J. (1)

o zapłatę

1. zasądza od D. J. (1) na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 33.491 zł (trzydzieści trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych) wraz z odsetkami umownymi w wysokości 10 % w skali rocznej nie wyższymi jednak niż w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 32.940,49 zł (trzydzieści dwa tysiące dziewięćset czterdzieści złotych 49/100) od dnia 29 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od D. J. (1) na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 5.237 zł (pięć tysięcy dwieście trzydzieści siedem złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 538/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 października 2016 roku Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystąpiła przeciwko D. J. (1) o zapłatę kwoty 33.559,93 złotych wraz z odsetkami umownymi naliczanymi od kwoty 32.983,82 złotych w wysokości 10 % od dnia 29 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty, jednakże nieprzekraczającymi odsetek maksymalnych za opóźnienie, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

(pozew k.3 - 7)

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 10 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

(nakaz zapłaty k.8)

Pismem procesowym z dnia 9 marca 2017 roku D. J. (1) złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, przy czym nie sformułował żadnych zarzutów.

(sprzeciw od nakazu zapłaty k.11)

W toku rozprawy z dnia 5 października 2017 roku D. J. (1) wskazał na brak udowodnienia wysokości dochodzonego roszczenia, w tym korzystania z instrumentów finansowych o nazwie (...) i (...).

(protokół rozprawy z dnia 5 października 2017 roku k.211)

W piśmie procesowym z dnia 19 października 2017 roku D. J. (2) zgłosił zarzut przedawnienia należności objętej żądaniem pozwu.

(pismo procesowe z dnia 19 października 2017 roku k.214 – 215)

W toku rozprawy z dnia 11 stycznia 2018 roku D. J. (1) przyznał, że otrzymał od Banku (...) w W. kwoty pieniężne odpowiednio w wysokości 7.350 złotych (19 marca 2012 roku), 6.500 złotych (27 stycznia 2014 roku), 12.000 złotych (25 listopada 2014 roku) oraz 15.000 złotych (30 lipca 2015 roku). Pozwany zakwestionował jednak podstawę zaciągnięcia zobowiązania w tym zakresie.

(protokół rozprawy z dnia 11 stycznia 2018 roku k.234)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskiem z dnia 20 października 2006 roku D. J. (1) zwrócił się do Banku (...) w W. o wydanie karty kredytowej C. Silver wraz z ubezpieczeniem CreditShield i pakietem bezpieczeństwa, a także przyznaniem limitu kredytowego w wysokości od 2.000 złotych do 50.000 złotych. Składając wniosek mężczyzna oświadczył, że zapoznał się z regulaminem kart kredytowych C. Banku (...) w W. i zaakceptował jego postanowienia.

Zgodnie z § 3 ust. 1 regulaminu karta wydawana była przez bank na wniosek złożony przez klienta. Niezwłocznie po podpisaniu umowy bank wydawał klientowi kartę uprawniającą do dokonywania transakcji w ramach limitu kredytu (§ 3 ust.3 regulaminu).

(wniosek o wydanie karty kredytowej k.23, regulamin k.24 – 29)

W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosku między D. J. (1), a Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. doszło do zawarcia umowy o kartę kredytową C., na podstawie której bank wydał klientowi kartę uprawniającą do dokonywania transakcji w ramach limitu kredytowego (§ 1 ust. 1 umowy).

Klient zobowiązał się do spłaty co najmniej minimalnej kwoty do zapłaty wskazywanej w przesyłanym mu wyciągu z rachunku karty w terminie wskazanym w wyciągu. W przypadku przekroczenia limitu klient miał niezwłocznie spłacić kwotę przekraczającą limit i uiścić opłatę za to przekroczenie w wysokości określonej w Tabeli Opłat i Prowizji (§ 4 ust. 2 umowy).

Bank był uprawniony do pobierania opłat i prowizji określonych w tabeli opłat i prowizji (załącznik 2 do regulaminu) oraz odsetek określonych w tabeli oprocentowania (załącznik 3 do regulaminu). Należne opłaty, prowizje i odsetki bank pobierał przez obciążenie rachunku karty (§ 6 ust. 1 i 3 umowy).

Klient mógł skorzystać z planu spłat ratalnych (...). Spłata kredytu zaciągniętego w ramach limitu kredytu miała być wówczas rozłożona na liczbę rat ustalonych z klientem (6, 9, 12, 18 lub 24 miesięcznych rat lub na inną liczbę rat ustalonych między bankiem, a klientem). W przypadku ustalenia warunków spłaty bank przysyłał klientowi ich potwierdzenie w najbliższym wyciągu. Skorzystanie z planu nie powodowało zmiany wysokości limitu kredytu (§ 12 umowy).

W przypadku wypowiedzenia umowy klient zobowiązał się do spłaty zadłużenia najpóźniej następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia (§14 ust. 4 umowy).

Klient zapoznał się i zaakceptował warunki określone w regulaminie, którego egzemplarz otrzymał przy zawieraniu umowy (§ 16 ust. 1 umowy).

(umowa o kartę kredytową k.22)

Zgodnie z § 9 ust. 7 regulaminu bank mógł udzielić klientowi w drodze porozumienia dodatkowego, nieodnawialnego limitu kredytu w postaci jednorazowej wypłaty środków pieniężnych w formie przelewu z rachunku karty. Do spłaty, naliczania opłat i prowizji oraz odsetek od dodatkowego limitu kredytu zastosowanie miały postanowienia regulaminu dotyczące planu spłat ratalnych (...) (§ 9 ust. 7 regulaminu).

Szczegółowe zasady dotyczące Planu Spłat Ratalnych (...) zostały określone w § 19 regulaminu, przy czym zgodnie z treścią ustępu 21 w przypadku niezapłacenia przez klienta w terminie wskazanym na wyciągu pełnych minimalnych kwot do zapłaty co najmniej za 2 okresy rozliczeniowe plan dla wszystkich rozłożonych na raty transakcji gotówkowych i bezgotówkowych zostaje zamknięty, zaś od dnia zamknięcia planu niespłacone zadłużenie podlega oprocentowaniu ustalonemu dla zadłużenia wynikającego z umowy o kartę kredytową (§ 11 regulaminu).

Klient miał prawo wypowiedzieć umowę w każdym czasie, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie mogło być dokonane w formie pisemnej lub telefonicznie. Bank natomiast miał prawo wypowiedzenia umowy z zachowaniem 2 miesięcznego okresu wypowiedzenia m.in. w przypadku niedotrzymania przez Klienta zobowiązań dotyczących warunków udzielenia kredytu określonego w Umowie. Jeżeli koniec okresu wypowiedzenia przypadał na sobotę, okres wypowiedzenia upływał z końcem następnego dnia roboczego przypadającego po tym dniu (§ 20 ust. 1, 2 i 9 regulaminu).

Strony, na mocy porozumienia, mogły dokonać zwiększenia wyżej wskazanych limitów lub też udzielenia dodatkowego limitu kredytowego (§ 9 regulaminu).

(regulaminy wraz z załącznikami k.24 – 51)

W okresie od grudnia 2006 roku do lipca 2016 roku bank przysyłał D. J. (1) comiesięczne wyciągi z rachunku karty kredytowej zawierające informację o limicie transakcji bezgotówkowych, saldzie zadłużenia, terminie płatności, minimalnej kwocie do zapłaty, wysokości oprocentowania oraz zestawienie dokonanych transakcji w okresie objętym wyciągiem.

W okresach obejmujących skorzystanie przez D. J. (1) z Planu spłat ratalnych (...) oraz spłaty udzielonego dodatkowego, nieodnawialnego limitu kredytu w postaci jednorazowej wypłaty środków pieniężnych w formie przelewu z rachunku karty (...) wyciągi obejmowały dodatkowo informacje o wysokości rat kapitałowej i odsetkowej w związku ze spłatą ratalną, kapitale pozostałym do spłaty, ilości rat pozostałych do spłaty oraz wysokości przyjętego oprocentowania.

(wyciągi z rachunku karty k.76 – 196, dowód z przesłuchania D. J. (1) k.212 – 213 w zw. z k.234 – 235)

W dniu 19 marca 2012 roku D. J. (1) dokonał transakcji pieniężnej w kwocie 7.350 złotych z rachunku karty kredytowej na własny rachunek bankowy (numer (...)).

W ramach wyciągu karty kredytowej z dnia 15 kwietnia 2012 roku D. J. (1) uzyskał informacje o kwocie objętej Planem Spłat Ratalnych (7.350 złotych), wysokości rat kapitałowej i odsetkowej w kwietniu 2012 roku (110,30 złotych i 88,20 złotych), kapitale pozostałym do spłacenia (7.239,70 złotych), ilości pozostałych do spłaty rat (47) oraz wysokości oprocentowania (16 %). Aktualizacja danych dotyczących systemu ratalnej spłaty była uwzględniana w wyciągach kierowanych do klienta do lutego 2014 roku.

(wyciągi z rachunku karty k.141 – 166, potwierdzenie przelewu k.222)

W dniu 26 stycznia 2014 roku D. J. (1) skorzystał z możliwości zaciągnięcia dodatkowego, nieodnawialnego limitu kredytu w postaci jednorazowej wypłaty środków pieniężnych w kwocie 6.500 złotych na posiadany przez niego rachunek bankowy (numer (...)) – tzw. (...). Część uzyskanej kwoty została przeznaczona na całkowite uregulowanie planu spłat ratalnych (...) z dnia 19 marca 2012 roku (4.380,32 złotych).

W ramach wyciągu karty kredytowej z dnia 13 lutego 2014 roku D. J. (1) uzyskał informacje o kwocie objętej Planem Spłat Ratalnych w ramach zaciągniętego kredytu tzw. (...) (6.500 złotych), wysokości rat kapitałowej i odsetkowej w lutym 2014 roku (71,41 złotych i 49,11 złotych), kapitale pozostałym do spłacenia (6.428,59 złotych), ilości pozostałych do spłaty rat (59) oraz wysokości oprocentowania (16 %), a także zamknięciu Planu Spłat Ratalnych dotyczącego zadłużenia w kwocie 7.350 złotych z dnia 19 marca 2012 roku. Aktualizacja danych dotyczących systemu ratalnej spłaty tego zadłużenia była uwzględniana w wyciągach kierowanych do klienta do grudnia 2014 roku.

(wyciągi z rachunku karty k. 167 – 176, potwierdzenie przelewu k.223)

W dniu 25 listopada 2014 roku D. J. (1) skorzystał ponownie z możliwości zaciągnięcia dodatkowego, nieodnawialnego limitu kredytu w postaci jednorazowej wypłaty środków pieniężnych w kwocie 12.000 złotych na posiadany przez niego rachunek bankowy (numer (...)) – tzw. (...). Z uwagi na brak całkowitego uregulowania zobowiązania wynikającego z kredytu z dnia 26 stycznia 2014 roku (pozostały do spłaty kapitał na dzień 25 listopada 2014 roku obejmował kwotę 5.726,35 złotych) łączne zadłużenie z tytułu obu uzyskanych kredytów wynosiło 17.726,35 złotych.

W ramach wyciągu karty kredytowej z dnia 14 grudnia 2014 roku D. J. (1) uzyskał informacje o kwocie objętej Planem Spłat Ratalnych w ramach kredytów tzw. (...) (17.726,35 złotych), wysokości rat kapitałowej i odsetkowej w grudniu 2014 roku (217,05 złotych i 112,26 złotych), kapitale pozostałym do spłacenia (17.509,30 złotych), ilości pozostałych do spłaty rat (59) oraz wysokości oprocentowania (12 %), a także konsolidacji zadłużenia z tytułu kredytów z dnia 26 stycznia 2014 roku i 25 listopada 2014 roku. Aktualizacja danych dotyczących systemu ratalnej spłaty tego zadłużenia była uwzględniana w wyciągach kierowanych do klienta do marca 2016 roku.

(wyciągi z rachunku karty k. 176 – 192, potwierdzenie przelewu k.224)

W dniu 30 lipca 2015 roku D. J. (1) dokonał transakcji pieniężnej w kwocie 15.000 złotych z rachunku karty kredytowej na własny rachunek bankowy (numer (...)) w kwocie 15.000 złotych, która została objęta Planem Ratalnej Spłaty (...).

W ramach wyciągu karty kredytowej z dnia 13 sierpnia 2015 roku D. J. (1) uzyskał poza danymi dotyczącymi spłaty ratalnej kredytów tzw. (...) również informacje o kwocie objętej Planem Spłat Ratalnych (15.000 złotych), wysokości rat kapitałowej i odsetkowej w sierpniu 2015 roku (193,71 złotych i 58,33 złotych), kapitale pozostałym do spłacenia (14.806,29 złotych), ilości pozostałych do spłaty rat (59) oraz wysokości oprocentowania (10 %). Aktualizacja danych dotyczących systemu ratalnej spłaty była uwzględniana w wyciągach kierowanych do klienta do lutego 2016 roku.

W dniu 30 lipca 2015 roku D. J. (1) dokonał wpłaty na rachunek karty kredytowej w kwocie 5.658 złotych, która pokrywała istniejące na dzień jej dokonania saldo zadłużenia rachunku karty kredytowej za wyjątkiem kwot objętych planami ratalnej spłaty.

(wyciągi z rachunku karty k.185 – 193, potwierdzenie przelewu k.225)

D. J. (1) zaprzestał uiszczania jakichkolwiek kwot tytułem spłaty zobowiązań wynikających z posiadanej karty kredytowej w lutym 2016 roku. Ostatnia wpłata, przy czym niższa niż wymagana kwota minimalna, w wysokości 250 złotych została zrealizowana w dniu 7 lutego 2016 roku. Ostatnia wpłata odpowiadająca minimalnej kwocie do zapłaty została zaś uiszczona w dniu 30 lipca 2015 roku (5.958 złotych, przy wymaganej sumie 917,82 złotych).

(wyciągi z rachunku karty k.181 – 196)

Z uwagi na brak regularnych spłat stosownie do treści wyciągów z rachunku karty bank dokonał w dniu 12 lutego 2016 roku zamknięcia planu spłat ratalnych (...) w zakresie kwoty 13.813,26 złotych, która została potraktowana od

dnia następnego jako zadłużenie wynikające z transakcji przy użyciu karty kredytowej. Tym samym saldo zadłużenia zwiększyło się z kwoty 3.814,03 złotych (na dzień 13 stycznia 2016 roku) do kwoty 17.854,20 złotych (na dzień 14 lutego 2016 roku).

W dniu 13 kwietnia 2016 roku bank dokonał zamknięcia planu spłat ratalnych zobowiązania wnikającego z jednorazowych wypłat środków pieniężnych (tzw. (...)), w ramach którego niespłacone zadłużenie na dzień 13 marca 2016 roku wynosiło 13.853,94 złotych. W wyniku tej operacji saldo zadłużenia zwiększyło się z kwoty 18.378,12 złotych (na dzień 13 marca 2016 roku) do kwoty 32.282,43 złotych (na dzień 13 kwietnia 2016 roku).

(wyciągi z rachunku karty k.190, 193)

D. J. (1) nieprzerwanie korzystał z karty kredytowej otrzymanej na podstawie umowy z Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W.. Ostatnia transakcja płatnicza dokonana przez mężczyznę przy użyciu instrumentu płatniczego miała miejsce w dniu 23 listopada 2015 roku.

(wyciągi z rachunku karty k.76 – 189)

W trakcie trwania umowy Bank (...) w W. wysyłał do D. J. (1) liczne monity dotyczące braku uiszczenia w wymaganym terminie minimalnej kwoty do zapłaty tytułem zadłużenia z rachunku karty kredytowej.

(monity listowne k.52 – 68)

Pismem z dnia 14 marca 2016 roku D. J. (1) został wezwany do wpłaty minimalnej kwoty w wysokości 2.393,39 złotych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Żądana kwota stanowiła minimalną kwotę do zapłaty ujętą w wyciągu z rachunku karty z dnia 14 lutego 2016 roku, w którym jako termin płatności wskazano dzień 11 marca 2016 roku.

(wezwanie k.69, wyciąg z rachunku karty k.191)

Pismem z dnia 15 kwietnia 2016 roku (doręczonym w dniu 19 kwietnia 2016 roku) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wypowiedział D. J. (1) umowę o kartę kredytową C. z zachowaniem 2 - miesięcznego terminu wypowiedzenia, liczonego od daty otrzymania pisma.

(wypowiedzenie umowy k.70, potwierdzenie odbioru k.71 – 73)

Na dzień 13 czerwca 2016 roku wysokość salda zadłużenia D. J. (1) wynosiła 32.877,44 złotych.

Wysokość oprocentowania niespłaconego w terminie zadłużenia z tytułu posiadanych kart kredytowych w Banku (...) w W. wynosi od dnia 5 marca 2015 roku 10 % w skali rocznej (wysokość odsetek maksymalnych w rozumieniu przepisu art. 359 § 2¹ k.c. jako czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym).

(wyciąg z rachunku karty k.195)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności dokumentów obrazujących zawarcie, obsługę oraz spłatę zadłużenia z tytułu umowy o kartę kredytową, a także częściowo depozycji pozwanego w zakresie zawarcia samej umowy, korzystania z karty kredytowej, uzyskiwania comiesięcznych informacji o stanie zadłużenia (wyciągi z rachunku karty), nieterminowej spłaty zadłużenia oraz uzyskania kwot wynikających z przelewów z dnia 19 marca 2012 roku (7.350 złotych), 27 stycznia 2014 roku (6.500 złotych), 25 listopada 2014 roku (12.000 złotych) oraz 30 lipca 2015 roku (15.000 złotych).

Sąd odmówił jednak wiary D. J. (1) w tej części, w jakiej twierdził on, że w okresie pomiędzy sierpniem, a październikiem 2015 roku dokonał skutecznego, telefonicznego wypowiedzenia umowy o kartę kredytową. O ile pozwany nie był w stanie wskazać konkretnej daty złożenia oświadczenia tej treści, o tyle wiązał ją ze spłatą istniejącego

na rachunku zadłużenia w kwocie około 5.600 złotych. Tego typu transakcja (konkretnie w wysokości 5.658 złotych) została zrealizowana w dniu 30 lipca 2015 roku. Przyjmując powyższe depozycje za odpowiadające rzeczywistemu stanowi rzeczy nie sposób wyjaśnić dlaczego D. J. (1) pomimo skutecznego w jego ocenie wypowiedzenia umowy (co oznaczałoby rozwiązanie umowy z dniem 30 sierpnia 2015 roku, okres wypowiedzenia – 30 dni) nadal korzystał z karty kredytowej przez okres kilku miesięcy (ostatnia transakcja zarejestrowana w dniu 23 listopada 2015 roku). Co więcej, żadna ze stron umowy nie uwidoczniała tego faktu swoim zachowaniem, aż do kwietnia 2016 roku (oświadczenie o wypowiedzeniu umowy przez bank z dnia 15 kwietnia 2016 roku), a pozwany pomimo otrzymywania kolejnych wyciągów z rachunku karty nie podjął żadnych kroków mających na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji, a przy tym dokonywał częściowych wpłat na poczet zadłużenia aż do dnia 8 lutego 2016 roku. Trudno przyjąć w kontekście łączącego strony uregulowania, ale również zasad doświadczenia życiowego, że przy wypowiedzeniu umowy ze skutkiem na dzień 30 sierpnia 2015 roku (co oznacza postawienie zadłużenia w stan wymagalności) przede wszystkim instytucja bankowa nie podjęłaby żadnych kroków zmierzających do wyegzekwowania istniejącego na datę rozwiązania stosunku prawnego długu. W konsekwencji argumentacja pozwanego jako nieodpowiadająca rzeczywistemu stanowi rzeczy, ale przede wszystkim mało wiarygodna w kontekście zasad doświadczenia życiowego, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

Podstawa materialno – prawna zgłoszonego roszczenia opierała się na treści art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1988 ze zm.) zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Jednocześnie w myśl § 4 ust. 2 umowy łączącej strony w przypadku dokonania wypowiedzenia umowy klient zobowiązany był do spłaty całości zadłużenia.

W tym miejscu należy podkreślić, że sam fakt zawarcia umowy o kartę kredytową oraz jej wykorzystywania w celach konsumpcyjnych nie były przez pozwanego kwestionowane. Kwestią sporną pozostawała wysokość zadłużenia wynikającego z łączącego strony stosunku prawnego, a także zasada odpowiedzialności z tytułu długu powstałego w ramach produktów tzw. (...) i (...).

Pomimo zgłaszanych zastrzeżeń i wątpliwości obie usługi finansowe znajdują swoje odzwierciedlenie w ramach łączącej strony umowy. Trudno zanegować fakt, że klient był uprawniony zarówno do skorzystania z planu ratalnej spłaty istniejącego w ramach limitu karty zadłużenia (tzw. (...)), jak również uzyskania dodatkowego, nieodnawialnego limitu kredytu w postaci jednorazowej wypłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy z jednoczesną ich ratalną spłatą (tzw. (...)). O ile umowa i stanowiący jej integralną część regulamin kart kredytowych C. Banku (...) w W. wprost posługują się terminem (...), o tyle brak jest definicji usługi o nazwie (...). Okoliczność ta jednak sama w sobie nie determinuje tezy o braku istnienia takiego instrumentu, a treść poszczególnych regulacji potwierdza możliwość skorzystania z takiej opcji przez klienta banku (pierwotnie § 8 ust. 9 regulaminu, następnie tj. od dnia 10 sierpnia 2012 roku § 9 ust. 7 regulaminu).

W dalszej kolejności koniecznym pozostaje zastrzeżenie, że pomimo formalnej nazwy umowy tj. o kartę kredytową C., stosunek prawny, jaki nawiązały strony miał charakter umowy kredytowej, na podstawie której bank udzielił D. J. (1) kredytu odnawialnego. Pozwany uzyskał prawo do korzystania z przyznanego mu limitu kredytowego z obowiązkiem spłaty na warunkach określonych w samej umowie. W tych realiach sama karta kredytowa stanowiła jedynie instrument, który pozwalał na realizację celów konsumpcyjnych D. J. (1), a wykreowane w ten sposób zobowiązanie stanowiło dług względem instytucji bankowej, która kredytowała transakcje dokonywane przez posiadacza karty. Oznacza to, że w realiach niniejszej sprawy znajdują również zastosowanie przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim, która obowiązywała w chwili nawiązania stosunku prawnego między stronami (Dz.U. 2001,

Nr 100, poz. 1081 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2011, Nr 126, poz. 715 z późn. zm.), która obowiązuje od dnia 18 grudnia 2011 roku. Jednocześnie wobec treści art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 12 września 2002 roku o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. 2002, Nr 169, poz. 1385 z późn. zm.), art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (Dz.U. 1997, Nr 140, poz. 939 z późn. zm.), a także art. 2 pkt 15a ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o usługach płatniczych (Dz.U. 2011, Nr 199, poz. 1175 z późn. zm) nie może budzić większych wątpliwości charakter karty kredytowej jako karty płatniczej. Tym samym również i te regulacje winny zostać uwzględnione w ramach oceny ustalonego stanu faktycznego, w szczególności wobec zgłoszonego przez D. J. (1) zarzutu przedawnienia.

Kontynuując rozważania należy wyraźnie podkreślić, że pozwany nie negował korzystania z karty kredytowej oraz dokonywania przy jej użyciu transakcji finansowych za wyjątkiem tych, które zostały oznaczone w wyciągach z rachunku karty adnotacjami (...) i (...). Należało zatem rozstrzygnąć, czy w tym zakresie doszło w istocie do skutecznego zaciągnięcia zobowiązania przez D. J. (1), co wpływa bez wątpienia nie tylko na samą zasadę odpowiedzialności (pozwany negował powstanie wierzytelności w tym zakresie), ale również wysokość sformułowanego przez stronę powodową żądania.

Po pierwsze, jak już wcześniej wskazano zarówno plan spłat ratalnych (tzw. (...)) oraz dodatkowy, nieodnawialny limit kredytu w postaci jednorazowej wypłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy z jednoczesną ich ratalną spłatą (tzw. (...)) stanowiły produkt, z którego pozwany mógł korzystać w ramach łączącej go z bankiem umowy. Nie można zatem przyjąć, że powstałe na tym gruncie zobowiązania nie były objęte stosunkiem umownym, w szczególności bank w dowolny sposób, bez jakiegokolwiek podstawy doprowadził w ten sposób do nieuzasadnionego zwiększenia salda zadłużenia po stronie swojego klienta.

Po wtóre, koniecznym pozostaje rozróżnienie skutków skorzystania z tych produktów dla sytuacji finansowej klienta banku. W przypadku planu spłat ratalnych (tzw. (...)) przedmiotem zobowiązania pozostaje ściśle określona przez klienta banku transakcja (§12 ust. 3 umowy, § 19 ust. 3 regulaminu), przy czym jej zakres wpływa na dostępny limit kredytowy. Z punktu widzenia klienta część jego zadłużenia uwzględniona jest w dostępnym limicie, ale nie figuruje w saldzie zadłużenia, co wpływa na niższą miesięczną kwotę minimalną do zapłaty. Z kolei produkt określany jako tzw. (...) skutkuje przyznaniem dodatkowego kredytu poza określonym limitem (§ 8 ust. 9 regulaminu, § 9 ust. 7 regulaminu). W tym przypadku klient może nadal wykorzystać w pełni udzielony mu pierwotnie limit, a udzielony dodatkowo kredyt spłaca w systemie ratalnym.

Po trzecie, wykorzystanie opcji planu spłat ratalnych (tzw. (...)) uzależnione jest nie tylko od stosownego porozumienia między stronami, ale co bardziej istotne, wskazania konkretnej transakcji przez klienta banku, która ma być objęta tym planem. W obu przypadkach doszło do przelewu środków finansowych (7.350 złotych w dniu 19 marca 2012 roku oraz 15.000 złotych w dniu 30 lipca 2015 roku) na rachunek bankowy D. J. (1). Należy zatem przyjąć, że pozwany był świadomy z jakiego tytułu doszło do powiększenia aktywów na jego rachunku bankowym, tym bardziej, że środki te nie zostały niezwłocznie zwrócone na rzecz instytucji bankowej. Nie sposób również stwierdzić, że pozwany nie wiedział jaki jest tryb spłaty tego długu, skoro w comiesięcznych wyciągach wprost wskazywane były szczegółowe jego warunki, w tym pozostały do uregulowania kapitał, ilość rat, czy też wysokość raty kapitałowej i odsetkowej. Pierwsze dane w zakresie tego produktu pojawiły się już w wyciągu z rachunku z dnia 15 kwietnia 2012 roku. W toku niniejszego postępowania nie przedstawiono żadnych dowodów, które wskazywałyby na jakiegokolwiek zastrzeżenia D. J. (1), czy też jego sprzeciw wobec bezpodstawnie otrzymanych środków, z którym wiązał się nie tylko obowiązek zwrotu sumy nominalnej, ale także odsetek. W analogiczny sposób należy ocenić kwestię kwot uzyskanych w ramach dodatkowego kredytu ponad przyznany limit (tzw. (...), a konkretnie w wysokości 6.500 złotych w dniu 27 stycznia 2014 roku oraz 12.000 złotych w dniu 25 listopada 2014 roku). Sam transfer środków wymagał porozumienia między stronami (niezbędna zgoda klienta), a dane dotyczące warunków spłaty zawarte były w wyciągach z rachunku karty już od dnia 13 marca 2014 roku. Również w tym przypadku pozwany nie negował otrzymanego wsparcia finansowego, nie zwrócił natychmiast otrzymanych środków, ani nie poczynił odpowiednich kroków celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.

Po czwarte, zarówno art. 69 ust. 2 ustawy Prawo Bankowe, jak również art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim wskazują powinność zawarcia umowy kredytowej z konsumentem w formie pisemnej z uwzględnieniem wszystkich istotnych postanowień umownych. Niemniej jednak w myśl art. 74 § 1 k.c. zastrzeżenie formy pisemnej bez rygoru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód z zeznań świadków lub z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Jest to tzw. forma ad probationem, zastrzeżona dla celów dowodowych. Jej niezachowanie pozostaje bez wpływu na ważność umowy. Właśnie taki rygor, wobec jednoznacznej treści ustawy, nadany został wymogom z art. 69 ust. 2 ustawy Prawo Bankowe, jak również z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (por. uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25 sierpnia 2015 roku, sygn. akt III Ca 983/15, Lex nr 2130363). W konsekwencji ważność skutecznego zaciągnięcia zobowiązania przez D. J. (1) zarówno w ramach dwukrotnego skorzystania z planu spłat ratalnych (...), a także dwukrotnej realizacji jednorazowej wypłaty środków pieniężnych na rachunek bankowy z jednoczesną ich ratalną spłatą (tzw. (...)) nie była uzależniona od zachowania formy pisemnej. Jednocześnie brak przedłożenia stosownych zapisów nagrań audio (rozmowy telefoniczne obejmujące stosowne zlecenia D. J. (1)) nie był wystarczającym argumentem do uznania, że w realiach konkretnej sprawy pozwany nie skorzystał z kwestionowanych przez niego produktów kredytowych tzn. nie zaciągnął skutecznie zobowiązania. Wszystkie sporne transakcje obejmowały środki pieniężne, które ostatecznie zostały przekazane na rachunek bankowy klienta banku. W ramach miesięcznych wyciągów z rachunku karty D. J. (1) uzyskiwał pełną informację o stanie zadłużenia, ilości pozostałego do spłaty kapitału oraz rat, wysokości poszczególnej raty kapitałowej i odsetkowej, a także wysokości oprocentowania. Przez okres ponad pięciu lat (od kwietnia 2012 roku), aż do rozprawy z dnia 5 października 2017 roku pozwany nie kwestionował w żaden sposób istnienia tych wierzytelności, a przy tym starał się je na bieżąco regulować do momentu, gdy nie utracił płynności finansowej, co potwierdzają z resztą załączone przez bank wyciągi z rachunku karty. W tym świetle nie sposób stwierdzić, że ostatecznie powstałe saldo zadłużenia pozostaje wynikiem czynności dokonanych bez wiedzy i zgody D. J. (1), a w szczególności bez jakiegokolwiek podstawy prawnej.

Po piąte, Sąd nie podziela argumentacji pozwanego, zawartej w głosach końcowych o nieobjęciu podstawą faktyczną żądania ewentualnych zobowiązań wynikających z produktów finansowych (...) i (...). Uzasadnienie pozwu wprost identyfikuje roszczenia jako nieuiszczone należności powstałe w ramach obowiązującej między stronami umowy o kartę kredytową C.. Zgromadzony materiał dowodowy potwierdza, zaś że D. J. (1) korzystał nie tylko z przysługującego mu limitu kredytu odnawialnego w ramach posiadanej karty płatniczej, ale również z objętych stosunkiem umownym możliwości ratalnej spłaty transakcji dokonanych w ramach przysługującego limitu (tzw. (...)) oraz ponad wskazany limit (tzw. (...)). Tym samym podstawą faktyczną żądania w tym zakresie pozostaje w istocie łącząca strony umowa, nie zaś inny stosunek prawny bądź też przepisy o zwrocie świadczenia uzyskanego bez podstawy prawnej (art. 405 k.c. i nast. w kontekście przyznanej okoliczności uzyskania środków finansowych przy jednoczesnym kwestionowaniu jej podstawy prawnej).

W świetle powyższych rozważań należało stwierdzić, że zasada odpowiedzialności pozwanego w ramach łączącej strony umowy obejmuje również zobowiązania zaciągnięte przez D. J. (1) w ramach planu spłat ratalnych (tzw. (...)) oraz dodatkowych, nieodnawialnych limitów kredytu w postaci jednorazowych wypłat środków pieniężnych na rachunek bankowy z jednoczesną ich ratalną spłatą (tzw. (...)).

Przechodząc do oceny wysokości zgłoszonego żądania należy wskazać, że w myśl § 4 ust. 2 łączącej strony umowy klient zobowiązany był do spłaty całości zadłużenia najpóźniej następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia umowy. O ile sam fakt wypowiedzenia umowy przez bank nie był negowany przez pozwanego (k.212), o tyle z punktu widzenia zakresu odpowiedzialności D. J. (1) istotna pozostaje data, z którą wypowiedzenie stało się skuteczne.

Stosownie do treści § 20 ust. 2 regulaminu Bank zachowywał prawo do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 2 – miesięcznego okresu wypowiedzenia. Jeżeli koniec okresu wypowiedzenia przypadał na sobotę, okres wypowiedzenia upływał z końcem następnego dnia roboczego przypadającego po tym dniu (§ 20 ust. 9 regulaminu).

Oświadczenie banku w przedmiocie wypowiedzenia umowy zostało doręczone pozwanemu w dniu 19 kwietnia 2016 roku (k.73), w związku z czym umowy okres wypowiedzenia przypadła na dzień 19 czerwca 2016 roku (niedziela). Uwzględniając ten fakt Sąd przyjął, że do skutecznego wypowiedzenia umowy doszło w dniu 20 czerwca 2016 roku (tj. następnego dnia roboczego po dniu wolnym od pracy, na który przypadła koniec okresu wypowiedzenia). Co prawda § 20 ust. 9 regulaminu odwołuje się jedynie do przypadku, w którym okres wypowiedzenia przypada na sobotę, niemniej jednak treść tego postanowienia wyraźnie wskazuje, że intencją stron pozostawało wyłączenie możliwości zakończenia okresu wypowiedzenia w każdy dzień wolny od pracy, skoro jego koniec przypadający na sobotę skutkowało przesunięciem terminu na poniedziałek (ewentualnie kolejny dzień roboczy przypadający po sobocie). Tym samym roszczenia wynikające z umowy łączącej strony stały się wymagalne z dniem 21 czerwca 2016 roku (tj. następnym dniem po dacie skutecznego wypowiedzenia umowy).

W dalszej kolejności należy zwrócić uwagę na sposób sformułowania żądania pozwu. Powód dochodził bowiem kwoty 32.983,82 złotych jako należności z tytułu umowy na dzień postawienia zaległości w stan natychmiastowej wymagalności wobec jej skutecznego wypowiedzenia oraz kwoty 576,11 złotych tytułem częściowej kapitalizacji odsetek w okresie od dnia wymagalności należności głównej do dnia 28 sierpnia 2016 roku. Roszczenia te wymagały stosownej korekty z uwagi na ustalenie daty skutecznego wypowiedzenia umowy na dzień 20 czerwca 2016 roku, a nie jak przyjął powód datę 28 czerwca 2016 roku. W konsekwencji niezbędnym pozostawało określenie wysokości wymagalnego zadłużenia na dzień skutecznego wypowiedzenia umowy tj. dzień 20 czerwca 2016 roku.

Po pierwsze, w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego pozwany nie zakwestionował skutecznie sposobu ustalania salda zadłużenia wynikającego z wyciągów z rachunku karty kredytowej (k.76 – 196). Sformułowane zarzuty dotyczyły nie tyle treści comiesięcznych zestawień, a jedynie zasadności uwzględnienia w ich ramach długu z tytułu planów ratalnej spłaty zadłużenia.

Przedstawione wyciągi w sposób szczegółowy obrazowały historie wszystkich operacji związanych z łączącą strony umową, w szczególności dokonane transakcje zwiększające saldo zadłużenia, realizowane przez pozwanego spłaty, a także wynikające z samej umowy i dokonywanych operacji opłaty i prowizje. Bank przedstawił nie tylko wyciągi za pełen okres trwania umowy, ale również dokumenty stanowiące podstawę łączącego strony stosunku prawnego (umowa, regulaminy, tabele opłat, prowizji i oprocentowania). Sygnalizowane przez pozwanego wątpliwości w zakresie przyczyn powiększenia salda zadłużenia nie znajdują potwierdzenia po wnikliwej analizie przedłożonych dokumentów, w tym szczegółowych wyciągów z rachunku karty zawierających m.in. opis zadłużenia wynikającego z planów ratalnej spłaty. Sam zaś wzrost salda zadłużenia z kwoty 3.814,03 złotych (na dzień 13 stycznia 2016 roku) do kwoty 32.382,43 złotych (13 kwietnia 2016 roku) stanowił konsekwencję braku wywiązania się przez D. J. (1) z warunków ratalnych spłat w ramach planów tzw. (...) oraz (...). Niespłacone zadłużenie odpowiednio na dzień 12 lutego 2016 roku – 13.813,26 złotych oraz 13 kwietnia 2016 roku – 13.853,94 złotych skutkowało zamknięciem planów ratalnej spłaty (§ 19 ust. 21 regulaminu) i uwzględnieniem tych wartości w ramach salda zadłużenia.

Ostatecznie pomimo przysługującej pozwanemu inicjatywy dowodowej, a także ciężaru dowodu w tym zakresie (art. 6 k.c. – onus probandi) nie zostały wskazane konkretne zastrzeżenia, co do treści załączonych wyciągów (np. zarachowywanie wpłat, wysokość naliczonych odsetek i opłat), jak również nie zgłoszono wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości. W konsekwencji formułowane zarzuty jako niesprecyzowane, ale przede wszystkim nieudowodnione nie mogły odnieść zamierzonego przez pozwanego skutku.

Po wtóre, ostatni wyciąg z rachunku karty przed datą skutecznego wypowiedzenia umowy datowany jest na dzień 13 czerwca 2016 roku (k.195) i wykazuje saldo zadłużenia na poziomie 32.877,44 złotych.

Po trzecie, przy uwzględnieniu wysokości stosowanego oprocentowania (10 %), kwoty zadłużenia podlegającej oprocentowaniu (32.877,44 złotych), a także czasu naliczania świadczeń ubocznych (14 czerwca – 20 czerwca 2016 roku) wartość odsetek do dnia skutecznego wypowiedzenia umowy spowodowała zwiększenie salda zadłużenia o kwotę 63,05 złotych (wg dostępnego kalkulatora odsetek umownych, Lex).

W konsekwencji wymagalne zadłużenie D. J. (1) na dzień 20 czerwca 2016 roku obejmowało kwotę 32.940,49 złotych (32.877,44 złotych + 64,05 złotych) i w takim zakresie żądanie pozwu zasługiwało na uwzględnienie.

W odniesieniu do wysokości skapitalizowanych odsetek Sąd uwzględnił zgodnie z żądaniem pozwu okres kapitalizacji (29 czerwca – 28 sierpnia 2016 roku), a także kwotę zaległości na dzień postawienia długu w stan natychmiastowej wymagalności (32.940,49 złotych), co prowadziło ostatecznie do przyznania na rzecz Banku (...) w W. kwoty 550,51 złotych (wg dostępnego kalkulatora odsetek umownych, Lex).

Ostatecznie zatem żądanie pozwu było zasadne co do kwoty 33.491 złotych (32.940,49 złotych + 550,51 złotych) i taka wartość została zasądzona od pozwanego na rzecz powoda. W pozostałej części powództwo podlegało zaś oddaleniu.

Sąd nie uwzględnił zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Punktem wyjścia dla jego oceny pozostawało określenie początku ewentualnego biegu przedawnienia. W tym zakresie Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 2008 roku (I CSK 243/08, OSNC 2010/1/16), zgodnie z którym bieg terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę należności obciążających posiadacza karty kredytowej, który zaprzestał wpłacania minimalnej kwoty zadłużenia podawanej każdorazowo w doręczanych mu wyciągach bankowych rozpoczyna się z upływem dnia wskazanego w wyciągu jako termin zapłaty kwoty minimalnej, nie zaś dopiero po wyczerpaniu limitu kredytu, ustalonego w umowie.

Załączone wyciągi z rachunku karty potwierdzają, że D. J. (1) zaprzestał regularnego uiszczania kwot minimalnych objętych wyciągami w lipcu 2015 roku. Ostatnia wpłata w wysokości 5.985 złotych (przy kwocie minimalnej – 917,82 złotych) miała miejsce w dniu 30 lipca 2015 roku (k.184 – 185). Skoro kolejna wpłata minimalna miała zostać uiszczona w dniu 8 września 2015 roku to początek biegu terminu przedawnienia należało określić na datę 9 września 2015 roku.

Kwestia terminu przedawnienia dla roszczenia objętego żądaniem pozwu wymaga uwzględnienia zmiany regulacji prawnej na przestrzeni lat, w której umowa między stronami obowiązywała. Stosownie bowiem do treści art. 6 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych roszczenia z tytułu umowy o elektroniczny instrument płatniczy przedawniają się z upływem 2 lat. Ustawa ta obowiązywała jednak jedynie do dnia 7 października 2013 roku, przy czym zgodnie z dyspozycją art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 12 lipca 2013 roku o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1036) do przedawnienia roszczeń z tytułu umów o elektroniczny instrument płatniczy, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i nieprzedawnionych do tego czasu, stosuje się przepisy dotychczasowe. Aktualnie zaś obowiązująca ustawa o usługach płatniczych nie przewiduje szczególnego terminu przedawnienia dla roszczeń związanych z umowa o elektroniczny instrument płatniczy.

Uwzględniając powyższe należy przyjąć, że do roszczeń powstałych przed uchyceniem ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych (tj. do dnia 7 października 2013 roku) należy stosować 2 – letni termin przedawnienia, zaś do powstałych później ogólny 3 – letni termin przedawnienia (art. 118 k.c.) jako dotyczący roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Ostatecznie jednak przyjęcie 2 – letniego bądź 3 – letniego terminu przedawnienia nie wpływa na zasadność zgłoszonego zarzutu, albowiem pozew w niniejszej sprawie wniesiony został w dniu 11 października 2016 roku, a więc bez wątplenia przed upływem dwóch lat od chwili rozpoczęcia biegu przedawnienia. Co więcej, istniejące na dzień 7 października 2013 roku zadłużenie obejmowało kwotę około (wyciąg z rachunku datowany na 14 października 2013 roku k.147) 1.101,73 złotych w ramach limitu karty oraz 6.546,33 złotych tytułem planu spłat ratalnych. Ostatecznie plan spłat ratalnych został zamknięty na skutek uregulowania długu w dniu 28 stycznia 2014 roku (wpłata w wysokości 4.380,32 złotych), a dług pozostający w ramach limitu karty był systematycznie spłacany w ramach wpłat kwot minimalnych (art. 451 k.c. – sposób zarachowywania oraz spłata zadłużenia w limicie karty w dniu 30 lipca 2015 roku k.185). Zatem jedynie dla porządku należy zaznaczyć, że zastosowanie w niniejszej sprawie znajdowałby termin 3 – letni przedawnienia.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z postanowieniami Tabeli oprocentowania (załącznik nr 3 do regulaminu) obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2015 roku określając je w wysokości 10 % w stosunku rocznym, z tym

jednak zastrzeżeniem, że ich wysokość nie powinna wykroczać poza wartość maksymalnych odsetek za opóźnienie (art. 481 § 2¹ k.c.). Początkowy termin wymagalności należności ubocznej został określony na dzień 29 sierpnia 2016 roku zgodnie z żądaniem pozwu przy uwzględnieniu daty wymagalności roszczenia (21 czerwca 2016 roku) oraz częściowej kapitalizacji odsetek (za okres od dnia 29 czerwca 2016 roku do dnia 28 sierpnia 2016 roku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie drugie in principio k.p.c. uznając, że powódka uległa jedynie co do nieznacznej części roszczenia (68,93 złotych / 33.559,93 złotych = 0,2%). Koszty procesu poniesione przez powódkę objęły kwotę 5.237 złotych (420 złotych tytułem wniesionej opłaty od pozwu – art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych, 4.800 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego - § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie - Dz.U. 2015, poz. 1800, w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 3 października 2016 roku - Dz.U. 2016, poz. 1668 oraz 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa) i w takiej wysokości zostały przyznane od D. J. (1).